

چه زمانی سردرد دلیلی برای نگرانی است؟

سردردهای شدید ممکن است نشانه ای از شرایطی باشد که زندگی فرد را تهدید می کند. با تشخیص زودهنگام، پزشک می تواند به دلیل زمینه ای بروز سردرد برای کاهش احتمال مواجهه با عوارض رسیدگی کند.

سردردهای شدید ممکن است نشانه ای از شرایطی باشد که زندگی فرد را تهدید می کند. با تشخیص زودهنگام، پزشک می تواند به دلیل زمینه ای بروز سردرد برای کاهش احتمال مواجهه با عوارض رسیدگی کند.

به گزارش ایسنا، عصر ایران به نقل از "مدیکال نیوز تودی" نوشت: بنابر مقاله ای که در نشریه PLOS ONE منتشر شد، حدود ۰.۵ درصد تا ۴.۵ درصد مراجعه کنندگان به بخش اورژانس بیمارستان، این کار را به واسطه سردردی که با تروما مرتبط نیست، انجام می دهند.

در ادامه نگاهی به دلایل و علائم مختلف سردردهای بالقوه خطرناک داریم.

علائم هشدار دهنده

موارد زیر علائمی هستند که به جدی بودن سردرد و این که فرد باید درمان پزشکی فوری دریافت کند، اشاره دارند:

- سردرد بسیار شدیدی که طی چند ثانیه تا چند دقیقه غیر قابل تحمل می شود
 - سردرد شدیدی که با تغییر وضعیت فرد آغاز یا شدت آن تغییر می کند
 - سردردی که هنگام سرفه، عطسه یا اعمال فشار به خود آغاز می شود
 - سردردی که از بین نمی رود
 - سردردی که با علائم دیگر از جمله تب، لرز، تعریق شبانه و کاهش وزن ناخواسته همراهی می شود
 - سردردی که به رغم هیچ گونه سابقه سردرد یا میگرن در فرد آغاز شده است
 - افزایش چشمگیر در تکرر سردردها یا تغییر در ویژگی های سردرد
 - سردرد مداوم که همواره در مکانی مشابه رخ می دهد
 - علائم عصبی مرتبط مانند تغییرات در بینایی، بی حسی یا ضعف در یک سمت بدن، یا تغییرات گفتاری
- اگر فردی هر یک از این علائم را تجربه می کند، باید در پی دریافت کمک پزشکی فوری باشد.
- فرد باید در صورت تجربه موارد زیر نیز در پی دریافت کمک پزشکی فوری باشد:
- تغییر در وضعیت روانی
 - افتادگی صورت یا ناتوانی در حرکت یک سمت بدن
 - تشنج
 - سردرد شدید در فردی که سابقه سرکوب سیستم ایمنی را به واسطه شرایط پزشکی مانند اچ آی وی یا سرطان دارد

- آغاز ناگهانی درد شدید و غیر قابل تحمل

- اختلالات بینایی بی ارتباط با میگرن

اگر فردی هر یک از این علائم را تجربه می کند باید کمک پزشکی فوری دریافت کند. در این شرایط باید با اورژانس تماس گرفته شود و فرد نباید تا بیمارستان رانندگی کند.

سردرد می تواند به برخی شرایط پزشکی اضطراری اشاره داشته باشد. اما این به طور معمول تنها علامتی نیست که فرد تجربه می کند.

در ادامه با علائم، ملاحظات و گزینه های درمان برای شرایط سردرد اضطراری بیشتر آشنا می شویم.

برای بزرگسالان

بخش های زیر برخی از دلایل اضطراری که یک فرد ممکن است به دریافت کمک پزشکی برای سردرد نیاز داشته باشد را بیان می کنند.

تومور مغزی

تومور مغزی زمانی شکل می گیرد که سلول های غیرطبیعی در مغز رشد کرده و تکثیر می شوند. از آنجایی که جمجمه امکان گسترش چشمگیر را به مغز نمی دهد، وجود تومور می تواند موجب برخی علائم از جمله سردرد شود.

سردرد ها ممکن است نمایانگر رشد تومور باشند. همچنین، برخی افراد تشنج را نیز تجربه می کنند.

افزون بر سردرد، از دیگر علائم شایع تومور مغزی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تشنج

- تغییر وضعیت روانی

- تغییرات بینایی

- حالت تهوع

- استفراغ

- سرگیجه یا زمین خوردن

علائم خاص ممکن است با توجه به مکان تومور متفاوت باشند.

درمان

درمان به مکان تومور و این که آیا پخش شده است یا خیر بستگی دارد. گزینه های درمان ممکن است شامل عمل جراحی برای خارج کردن تومور یا پرتو درمانی یا شیمی درمانی برای کوچک شدن اندازه تومور باشند.

مسمومیت با مونوکسید کربن

مونوکسید کربن یک گاز بی بو و بی رنگ است که به واسطه سوختن سوخت در خودرو، اجاق، فانوس، گریل، بخاری یا کوره تولید می شود.

مونوکسید کربن نسبت به اکسیژن در جریان خون جذابیت بیشتری برای سلول ها دارد. در نتیجه، مولکول های مونوکسید کربن می توانند جایگزین اکسیژن شوند که می تواند در نهایت به خفگی و مرگ منجر شود.

از دیگر علائم مسمومیت با مونوکسید کربن می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- سرگیجه

- ضعف

- حالت تهوع

- استفراغ

- سردرگمی

- سینه درد

برخی افراد که خواب هستند یا الکل مصرف کرده اند ممکن است هیچ علائمی را تجربه نکنند که می تواند خطر مرگ ناشی از مسمومیت با مونوکسید کربن را افزایش دهد.

درمان

با قرار گرفتن در معرض مونوکسید کربن فرد باید در کوتاه ترین زمان ممکن هوای تازه دریافت کرده و با اورژانس تماس بگیرد.

پزشک مسمومیت با مونوکسید کربن را با استفاده از اکسیژن و دارویی به نام «متیلن بلو» درمانی می کند که از طریق تزریق دوز و وریدی وارد بدن بیمار می شود.

دیسکسیون سرخرگ کاروتید

بنابر مطالعه ای که در نشریه BMJ Case Reports منتشر شد، حدود ۸۰ درصد از افراد مبتلا به دیسکسیون سرخرگ کاروتید سردرد را تجربه می کنند.

این شرایط زمانی رخ می دهد که یک پارگی در لایه های یکی از سرخرگ های کاروتید خونرسان به مغز وجود داشته باشد. در نتیجه، خون می تواند در لایه های سرخرگ جمع شود.

دیسکسیون سرخرگ کاروتید می تواند به سکتة مغزی، آسیب مغزی و مرگ منجر شود.

سردردی که به واسطه دیسکسیون سرخرگ کاروتید شکل می گیرد به طور معمول تنها یک سمت سر را تحت تاثیر قرار می دهد.

فرد ممکن است گردن درد، تغییرات گفتاری، و افتادگی جزئی در یک چشم را نیز تجربه کند.

درمان

درمان به علائم و مکان شکل گیری دیسکسیون سرخرگ کاروتید بستگی خواهد داشت. از گزینه های معمول می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- مصرف داروهای رقیق کننده خون

- انجام درمان اندوواسکولار

- انجام عمل جراحی

ضربه مغزی

یک ضربه مغزی به آسیب دیدگی مغز ناشی از یک ضربه یا تکان شدید سر گفته می شود. حرکت یا ضربه می تواند بر موقعیت مغز در جمجمه تاثیر گذاشته و به آسیب دیدن سلول های مغز منجر شود.

در صورتی که فرد تحت درمان قرار نگیرد، این می تواند به آسیب مغزی، تشنج و مرگ منجر شود.

بنابر مطالعه ای که در نشریه Sports Health منتشر شد، سردرد یکی از شایع ترین نشانه های ضربه مغزی است.

از دیگر علائم آن می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- از دست دادن حافظه

- حرکات ناهماهنگ

- از دست دادن هوشیاری

- تغییرات شخصیتی

- اندازه متفاوت مردمک های چشم

- سردرگمی

درمان

درمان شامل استراحت و محدود کردن فعالیت بدنی می شود که اجازه بهبودی را به مغز می دهد.

درمان علائم اهمیت دارد. به عنوان مثال، پزشک یا متخصص مغز و اعصاب باید سردرد را زود درمان کنند و یک روانپزشک باید هر گونه احساس افسردگی یا اضطراب را هر چه سریع تر درمان کند.

اگر فردی دارای هماتوم یا تجمع خون خارج از یک رگ خونی باشد ممکن است به عمل جراحی برای تخلیه یا کاهش میزان خون نیاز باشد.

بحران پرفشاری خون

به گفته انجمن قلب آمریکا، بحران پرفشاری خون زمانی رخ می دهد که فشار خون سیستولیک یک فرد بالاتر از ۱۸۰ میلیمتر جیوه یا فشار خون دیاستولیک وی بالاتر از ۱۲۰ میلیمتر جیوه باشد. افزایش ناگهانی یا چشمگیر در فشار خون ممکن است موجب سردرد شود.

اگر فردی به موقع درمان نشود، بحران پرفشاری خون می تواند موجب شرایط خطرناکی مانند سکته مغزی، حمله قلبی، ادم ریوی یا یک دیسکسیون آئورتی شود.

سردرد یکی از علائم شایع فشار خون بالا محسوب می شود و از دیگر علائم آن می توان به تنگی نفس، خونریزی از بینی و اضطراب شدید اشاره کرد.

درمان

پزشک ممکن است فردی که با یک موقعیت اضطراری پرفشاری خون مواجه است را در بیمارستان بستری کند.

گزینه های درمان شامل داروهایی مانند مسدودکننده های بتا، داروهای ادرارآور تیازیدی، مسدودکننده های گیرنده آنژیوتانسین، و آنزیم های مبدل آنژیوتانسین می شوند.

مننژیت

مننژیت عفونتی است که لایه های بیرونی مغز را درگیر می کند. این شرایط می تواند به واسطه یک عفونت پیشین در گوش داخلی، سینوس ها، یا بخش دیگری از بدن شکل بگیرد.

عدم درمان مننژیت می تواند به سپسیس یا گندخونی منجر شود که یک عفونت شدید در بدن است که موجب از کار افتادن اندام ها می شود.

در کنار سردرد، از دیگر علائم مننژیت می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تب

- سفتی گردن

- حالت تهوع

- استفراغ

- حساسیت به نور

درمان

پزشکان به طور معمول از آنتی بیوتیک ها برای درمان مننژیت استفاده می کنند.

سکته مغزی

دو نوع اصلی از سکته مغزی وجود دارند که شامل ایسکمیک و هموراژیک می شوند. سکته مغزی ایسکمیک می تواند به واسطه وجود لخته خون در یک رگ خونی در مغز رخ دهد. سکته مغزی هموراژیک به واسطه خونریزی از رگ خونی در مغز شکل می گیرد.

اگر پزشک نتواند سکته مغزی را به موقع درمان کند، فرد می تواند با ناتوانی های چشمگیر یا مرگ مواجه شود. هر فردی که یک سکته مغزی را تجربه می کند نیازمند مراقبت پزشکی فوری است.

بنابر مقاله ای که در نشریه Nursing Times منتشر شد، سکته مغزی هموراژیک نسبت به سکته مغزی ایسکمیک احتمال بیشتری دارد موجب سردرد شود. با این وجود، امکان تجربه سردرد در هر دو نوع سکته مغزی وجود دارد.

از دیگر علائم سکته مغزی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- افتادگی صورت

- تغییرات در وضعیت روانی فرد

- ضعف در یک سمت بدن

- بی حسی در یک سمت بدن

- استفراغ

- تغییرات گفتاری

درمان

درمان سکنه مغزی به نوع آن بستگی دارد.

گزینه های درمان شامل داروهای برای از بین بردن لخته خون و عمل جراحی برای خارج کردن یک لخته خون یا ترمیم رگ خونی آسیب دیده می شوند.

در دوران بارداری

زنان نباید سردردهایی که طی دوران بارداری تجربه می کنند را نادیده بگیرند زیرا ممکن است به یک شرایط بالقوه جدی که ممکن است بر سلامت آنها یا نوزاد تاثیر بگذارد، اشاره داشته باشد.

از جمله این شرایط می توان به موارد زیر اشاره کرد:

پره اکلامپسی

این شرایط که موجب فشار خون بالای بیشتر از ۱۴۰ روی ۹۰ میلیمتر جیوه پس از سپری شدن ۲۰ هفته از بارداری می شود. به گفته موسسه ملی سلامت آمریکا پره اکلامپسی می تواند موجب تورم و پروتئینوری یا وجود پروتئین در ادرار نیز شود.

پره اکلامپسی می تواند به اکلامپسی تبدیل شود که یک شرایط خطرناک و تهدید کننده زندگی فرد است. همچنین، پره اکلامپسی می تواند به شرایطی به نام سندرم هلپ (HELLP) منجر شود. هلپ مخففی برای همولیز، افزایش آنزیم های کبدی، و تعداد کم پلاکت ها است.

یک زن می تواند پره اکلامپسی را در دوره فوری پس از زایمان نیز تجربه کند.

در کنار سردرد، از دیگر علائم پره اکلامپسی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- فشار خون بالا

- تغییرات بینایی

- درد در قسمت بالای شکم

- حالت تهوع

- استفراغ

درمان

اگر بارداری در هفته ۲۷ یا پس از آن باشد، پزشک ممکن است به دنیا آوردن نوزاد را توصیه کند.

بارداری هایی که تا این اندازه پیش نرفته اند ممکن است نیازمند نظارت منظم، استراحت، درمان های فشار خون، و داروهای برای کمک به تسریع رشد ریه جنین برای کمک به زایمان زودرس باشند.

اکلامپسی شکلی شدید و جدی از پرفشاری خون در دوران بارداری است که می تواند به تشنج یا کما منجر شود. این شرایط می تواند زندگی مادر و جنین را در معرض خطر قرار دهد و همچنین می تواند به سندرم هلمپ منجر شود.

جدا از سردرد، از دیگر علائم اکلامپسی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- فشار خون بالا

- تشنج

- کما

- حالت تهوع

- استفراغ

- حساسیت به نور

درمان

مداخله فوری برای پیشگیری از عوارض خطرناک و در معرض خطر قرار گرفتن زندگی فرد نیاز است.

به عنوان مثال، از گزینه های درمان می توان به تزریق درون وریدی منیزیم سولفات برای کاهش خطر تشنج و مصرف داروهای برای کاهش فشار خون اشاره کرد.

پزشک ممکن است هر تلاشی را برای زایمان نوزاد انجام دهد.

اگر مادر برای مدیریت درد یک بی حسی اپیدورال یا نخاعی داشته باشد، در دوره فوری پس از زایمان می تواند سردردی شدید که به نام سردرد پس از سوراخ شدگی دورا (PDPH) شناخته می شود را تجربه کند.

بنابر مقاله ای که در سال ۲۰۱۷ منتشر شد، حدود ۸۵ درصد از موارد سردرد پس از سوراخ شدگی دورا به خودی خود و با درمان محافظه کارانه از جمله موارد زیر برطرف می شوند:

- مصرف کافئین

- استراحت

- داروهای ضد درد

در کودکان

کودکان نیز می توانند سردردهای شدید را تجربه کنند که ممکن است به یک شرایط اضطراری پزشکی اشاره داشته باشد. از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

ضربه مغزی

به گفته مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری آمریکا، کودکان نوپا و نوزادان ممکن است علائم ضربه مغزی متفاوتی نسبت به بزرگسالان را نشان دهند. افزون بر سردرد، از علائم دیگر می توان به امتناع از شیر یا غذا خوردن، گریه مداوم و

ناتوانی در کسب آرامش اشاره کرد.

بنابر مقاله ای که در سال ۲۰۱۷ منتشر شد، نباید به افراد کوچک تر از ۱۶ سال اسپرین داده شود زیرا می تواند خطر خونریزی و شرایطی به نام سندرم ری را افزایش دهد.

مننژیت

علائم مننژیت در نوزادان شامل سردرد، عدم تحرک، تحریک پذیری، دشواری در غذا خوردن یا استفراغ می شوند. گاهی اوقات، سر آنها ممکن است متورم به نظر برسد.